

Itsevaltiuden aika ja barokki

Itsevaltiuden aika (=absolutismi)

- Ajoitus: 1500-luvulta vuoteen 1789
- Hallitsijan valtaa kasvattivat:
  - Kirkon arvovallan lasku reformaation ja uskonsotien jälkeen
  - Aateliston vallan väheneminen
    - Sodankäynnin muuttuminen, feodalismien mureneminen, rahatalouden elpyminen
  - Löytöretket
    - Tehtiin hallitsijan nimissä, tuotot rikastuttivat kansallisvaltioita

Itsevaltiuden aika (=absolutismi)

- Absolutismin taustalla myös renessanssi
  - Antiikin Roomassa hallitsijoilla jumalainen asema
  - Bysantissa itsevaltius vallalla 1400-luvulle saakka
- 1600-luvulla Euroopassa yleistyi käsitys, jonka mukaan hallitsijan valta oli peräisin Jumalalta
  - Ei rajoituksia, kuningas kaikkien lakien yläpuolella mm. Ranskassa ja Ruotsissa

BAROKKI

- itsevaltioiden ja kirkon taidetyyli 1600-luvulla
- suosi koukeroista ja ylitsepursuilevaa tyyliä, esimerkiksi spiraalipylyväät
- maalaustaiteessa voimakkaat valon ja varjon erot, paljon liikettä sekä tunnetta
- suosi useiden taidelajien yhdistämistä sekä kokonaistaideteoksia (ooppera, puutarhat)
- tunnettuja taitelijoita: arkkitehti Bernini, taidemaalarit Velázquez, Rubens, Rembrandt, säveltäjät Bach ja Händel

Barokin keskeiset tyylipiirteet

- Mahtipontisuus ja prameus
- Huonekalut jykeviä, tummia ja raskaita
- Symmetria
- Isot tummat peruukit
- Kultaukset
- Voimakkaat värit
- Maalaustaiteessa dramaattiset aiheet ja valon ja varjon vaihtelu

Miten barokki ilmensi valtaa?

- Se oli itsevaltioiden ja kuninkaiden suosima tyyliä
- Katolinen kirkko korosti valtaansa rakentamalla upeita barokkirakennuksia
- Vaurastunut porvaristo maalautti itsestään mahtipontisia muotokuvia erityisesti Alankomaissa
- Barokissa suosittiin kokonaistaideteoksia, esimerkiksi oopperaa

Tunnetuimmat barokkiteijit

- Italialainen Giovanni Lorenzo Bernini (1596-1680)
  - Pietarinkirkon sisustus, Pietarin kirkon aukion pylväskäytävä, Rooman patsaita ja suihkulähteitä
- Flaamilainen Peter Paul Rubens (1577-1640) ja alankomaalainen Rembrant (1609-1669)
  - maalasivat porvaristoa ja kauppiaiden elämää
- Espanjalainen Velázquez (1599-1660)
  - kuvasi maalauksissaan Espanjan hovia